

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Referanser:
Dykkar:
Vår: 16/2304 - 16/17895

Saksbehandlar:
Tord Moltumyr
tord.moltumyr@meland.kommune.no

16.09.2016

ANMODNING OM REDEGJØRELSE OM NYE FRAVÆRSREGLER I VIDEREGÅENDE SKOLE

På bakgrunn av folkehelseslovens §4 anmodes med dette om en redegjørelse om helsekonsekvenser i ovenstående sak.

Bakgrunn for saken

Kommunehelsetjenesten er gjennom både medier og pasienthenvendelser gjort kjent med at reglene for fravær i videregående skole er endret fra skolestart 2016. Fastlegene i Meland kommune har siden skolestart august 2016 opplevd stor pågang av elever som har behov for legeerklæring i forbindelse med fravær. Erfaringene så langt er at opptil halvparten av tilgjengelige akuttimer hos fastlegene enkelte dager bestilles med formål legeerklæring. Kontaktårsaken handler i de aller fleste tilfellene om banale lidelser, som f.eks. kjent migrene eller kortvarige infeksjonssykdommer som det normalt ikke er nødvendig å søke lege for. I praksis har man måttet utferdige attester på bakgrunn av telefoniske henvendelser. Alternativet hadde vært å avvise andre pasienter med behov for akutt hjelp, eller avlyse andre planlagte legetimer. Kommunehelsetjenesten i kommunene er ikke orientert om endringene fra sentrale myndigheter. Kapasiteten i kommunehelsetjenesten er ikke økt som følge av endret fraværsgrense. Helsemyndighetene har heller ikke gitt sentrale prioriteringsføringer.

I tillegg til prioriteringsutfordringene foreligger også noen smittevernfnaglige bekymringer knyttet til praktisering av helsetjenestens oppfølging:

Postadresse

postmottak@meland.kommune.no
Postboks 79, 5906 Frekhaug
Besøksadr: Havnevegen 41 A
5918 Frekhaug

Kontakt

www.meland.kommune.no
Telefon +47 56 17 10 00
Telefaks +47 56 17 10 01

Konto 1503 18 83722
Org.nr. 951 549 770

Kartinfo: www.nordhordlandskart.no

Den ene bekymringen er økt smittepress på de lokale legekantorene, da i hovedsak overfor andre pasienter, ofte immunsvekkede, på et venterom. De fleste fastleger gir råd til pasienter med luftveissmitte og omgangssyke om å unngå unødig opphold på legekantor. Ved behov for legekonsultasjoner brukes telefoner i noen grad, samt alternative innganger/ ventarealer mv. Et generelt økt smittepress har et risikomoment ved seg som ikke er utredet.

Den andre smittevernfaglige bekymringen er økt smittepress i skolene. Kommunen har fått flere rapporter om elever som går med feber og hoste på skolen, og dermed utgjør en smitterisiko for andre elever. Dette kan føre til flere syke enn nødvendig. Man kan si at ved banale infeksjonssykdommer, som forkjølelse o.l., er dette kanskje ingen ulempe. En bekymring er likevel at det for denne aldersgruppa er økt mottakelighet for alvorlig sykdom, herunder alvorlig meningokokksykdom (hjernehinnebetennelse). Et økt antall infeksjonssyke i et klasserom øker både smittepresset, og kan øke sannsynligheten for at alvorlig sykdom blir oversett. Det er også kjent at det foreligger forsyningsusikkerhet m.h.t. meningokokkvaksine. Ved eventuelle utbrudd flere steder samtidig er det usikkert hvorvidt helsetjenesten klarer å oppfylle sine forpliktelser fullt ut. Kommunen kjenner ikke til at Kunnskapsdepartementet (KD) har foretatt risikovurdering av disse forhold.

Kommunens ansvar overfor andre myndigheter i folkehelse spørsmål

Kommunen har gjennom folkehelseloven fått i oppdrag fra Stortinget å forvalte arbeidet med å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse. Loven skal bl.a. sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte.

Gjennom folkehelselovens § 4 er kommunen pålagt å medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter. Videre at medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunens plikt til denne medvirkningen gjelder også overfor statlige myndigheter.

Kommunen har også et virkemiddelsett som skal vurderes brukt. Det kan dreie seg om å komme med uttalelse i en sak, og å følge opp hvordan virksomheten følger opp uttalelsen. Dersom virksomheten defineres inn under helsevernbegrepet kan det kreves helsekonsekvensutredning (§11). I ytterste konsekvens kan det kreves retting av praksis.

Det kan se ut som om Kunnskapsdepartementets praksisendring ikke er forsvarlig helsemessig utredet. For å vurdere videre hvordan kommunen videre skal følge opp saken, bes Kunnskapsdepartementet (KD) redegjøre nærmere for de helsefaglige vurderinger som er gjort.

Det understrekes at kommunen i denne runden ikke har behov for å bli forklart den rent utdanningsfaglige siden ved de nye fraværsreglene. Det er altså det helsefaglige aspektet og helsekonsekvensene vi ønsker informasjon om, samt hvilke helsefaglige avveininger og prioriteringer som er gjort.

Spørsmål til KD:

Følgende spørsmål ønskes spesifikt besvart:

- 1) Hvilke avveininger mellom helseprioriteringer og utdanningsfaglige prioriteringer har KD gjort?
- 2) Hvilken samordning er gjennomført mellom KD og øvrige statlige og kommunale etater, jfr folkehelseslovens §1?
- 3) Etter folkehelseslovens § 22 skal statlige myndigheter i sin virksomhet vurdere konsekvenser for befolkningens helse der det er relevant. Hvilke vurderinger har KD gjort, og basert på hvilke medisinskfaglige råd?
- 4) Hvilke smittevernfaglige vurderinger foreligger?
- 5) Etter folkehelseslovens §24 skal Helsedirektoratet følge med på forhold som påvirker folkehelsen og bidra til å iverksette nasjonal politikk på folkehelseområdet og være en pådriver for kunnskapsbasert folkehelsearbeid. Hvilke råd har Helsedirektoratet avgitt i saken?
- 6) Hvilke overordnede prioriteringsvurderinger er gjort? Hvilke pasientgrupper mener KD skal få redusert tilgang til helsetjenester? Skal tilbudet til andre pasientgrupper reduseres? Eller skal kommunene omdisponere eksisterende ressurser innen skolehelsetjenesten til formålet, dvs gi mindre oppfølging av elever med langvarige og kroniske helseplager?
- 7) Hvordan vil KD overvåke og evaluere konsekvensene av de skjerpede kravene til helsetjenesten?

Gjennom kopi av dette brevet bes Helsedirektoratet om å snarest å gi midlertidige råd til kommunehelsetjenesten om hvordan man skal forholde seg, både i attestspørsmål og i de helsefaglige prioriteringene.

Det bes om svar innen 3 uker, **dvs innen 6. oktober 2016**. Dersom ikke svar foreligger vil saken bli avgjort basert på tilgjengelig informasjon. Reaksjonsform kan være en uttalelse etter folkehelseslovens §4. Eventuelt vil det bli vurdert om det er grunnlag for å fatte vedtak etter folkehelseslovens bestemmelser.

Svar sendes til postmottak@meland.kommune.no

Direkte e-post til saksbehandler: tord.moltumyr@meland.kommune.no

Med helsing

Tord Moltumyr
helsesjef/ kommuneoverlege

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Hordaland		5020	BERGEN
Helse- og omsorgsdepartementet	Postboks 8011	0030	OSLO
	Dep.		
Helsedirektoratet	Postboks 7000, St.	0130	OSLO
	Olavs plass		

Mottakere:

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119
Dep

0032

OSLO